מו א ב מיי פכ"ט מהלי שבת הלי כו טוש"ע או"ח סי' רלח סעיף ה: מו ג מיי' שם הל' כ הלכה ה סמג עשין כט): יח ה מייי פכ"ט מהלי שבת הלכה כו סמג

רלח סעיף ז: ר [טוש"ע או"ח סי' רלח קעיף ז]: ימ ז תיי שם קתג עשין (כח) כע טוש"ע או"ח סיי ללח קעיף י:

סב שמיי שם מוש"ע שם ב ה ט מיי שם טושיע שם סעיף יא: [י טושיע שם]: בא כ טושיע שם סעיף יד: בב ל מיי פייד מהלי מיים הלי ט טושיע יוייד סיי

רמו סעיף יו: בג מ טור ווש"ען או"ח סי (וכט) טוש"ע או"ח סי' ריז

סעיף ב וסיי לא סעיף ב: כה ס מיי שם הלכה ה סמג עשין כו טושיע אוים סיי ריז סעיף א: ע [מיי שם הלי ט טושיע שם סעיף ו]: בו פ מיי שם הלי ח טוש"ע

רבינו חננאל

אסיקנא אור שלא שבת אין מברכין עליו, אבל אור ש[שבת מע]בודה כגון אור שלחייה ואור ןשל חולהן . אף על פי ושהיה דוזלק כל ששבת ממוקאכת עבין ה. וכן עש[שית ש]היתה דולקת כל השבת, במוצאי השבת מברכין י **ישראל** שהדליה ישראל שהוליק מגוי מברכין עליו אי איפשר דלא מוסיף, וכי קא מברך אהת[ירא] קא מברך. אבל גוי שהד[ליק מגוי] אף [על בי] דאוסיף לא [מברכין עליו]. [היה מהלך וראה] אור [דולק], אם רוב ישראל מברך, מחצה על מחצה מברד. לא פליגי דאית קראי ב-, , , אם עליגי דאית קראי דבורא דברא משמע. [אין מברכין ...] לעבודה זרה מכלל [...] במסיבה מברכין מברכין ...ן לעבודה זרה מכלל [...] במסיבה מברכין והאי[דנ]א ד[...]תם לאו מסיבתם לעבודה זרה אינון מברכין. אין מברכין על הנר שלגוים משום דלא שבת. אסיקנא אור שלא שבת אין מברכין עליו, אבל אור שןשבת מעזבודה כגון אור שלחייה ואור ושל חולהז . אף על פי ושהיה דוזלק כל עש[שית דולקת כל השבת, במוצאי השבת מברכין עליה. ראה תינוק סמך לשקיעת החמה ואבוקה בידו, בודק אחריו שמא בר ישראל הוא ואיקרי נקט, ואילא אסיר. **אור** של . כבשו ושל תנור ושל כירה. תני חדא מברכין עליו ותניא איד[ך אין] מברכין. לא ק[שיא כא]ן בתחילה כאָן [בסוף], הדליקה] דעדיין לא [אחז הא]ור ברוב העצים וקוטרא הוא דסליק ולא צאיל נהורא הוא דסליק ולא צאיל נהורא אין מברכין אלא בסוף שכבר הדליקו והעלו י ייביי. שלהבת מברכין. **אור** של כנסת ושל בית המדרש תני חזנא יש מי] שאומר אי איכא [חזנא דאכיל בבית הכנסת לנהורא עביד ומברד

. נמי אלא עדיפא מיניה פריך דה"מ לשנויי כדמשני בסמוך: גזירה משום נכרי ראשון ונכרי ראשון משום עמוד ראשון וכו'. חדא גורה היא דגורו חכמים כל אש נכרי שביד הנכרי דאי לא הא לא קיימא הא אבל נכרי

שהדליה מישראל וישראל מנכרי מברכין עליו והכי קיימא לן: הא דאיכא אדם חשוב. מס כן משום כבודו של חשוב ולא לאורה כך פרש"י ור"ח פירש איפכא באדם חשוב לאורה ובדליכא אדם חשוב עשוי לכבוד בית הכנסת: אין מברבין עליו. פירש"י מיהו מברכין עליו ברוך שברא שמן ערב והא דאמר לעיל בכילד מברכין (ד' מג.) האי משחא כבישא מברכין עליו בורא עלי בשמים היינו בבא להריח ולא מיירי בתוך הסעודה: באכילה

אי נימא לא שבת מחמת מלאכה אפילו ממלאכה דהתירא והתניא "אור של חיה ושל חולה מברכין עליו אר"ג בר יצחק מאי שבת יששבת מחמת מלאכת עבירה תנ"ה עששית שהיתה דולקת והולכת כל היום כולו שלמ"ש מברכין עליה: ת"ר ינכרי שהדליק מישראל וישראל שהדליק מנכרי מברכין עליו נכרי מנכרי אין מברכין עליו מ"ש נכרי מנכרי דלא משום דלא שבת א"ה ישראל מנכרי נמי הא לא שבת וכי תימא הך איסורא אזל ליה והא אחרינא הוא ובידא דישראל קא מתילדא אלא הא יידתניא יהמוציא שלהבת לר"ה חייב אמאי חייב מה

שעקר לא הניח ומה שהניח לא עקר אלא לעולם דאיסורא נמי איתיה וכי קא מברך אתוספתא דהתירא קא מברך אי הכי נכרי מנכרי נמי אין ה"ג גזרה משום נכרי ראשון ועמוד ראשון: ת"ר יהיה מהלך חוץ לכרך וראה אור אם רוב נכרים אינו מברך אם רוב ישראל מברך הא גופא קשיא אמרת אם רוב נכרים אינו מברך הא מחצה על מחצה מברך והדר תני אם רוב ישראל מברך הא מחצה על מחצה אינו מברך בדין הוא ידאפי' •מחצה על מחצה נמי מברך ואיידי 🍳 (דתנ') רישא רוב נכרים תנא סיפא רוב ישראל: ת"ר היה מהלך חוץ לכרך וראה תינוק ואבוקה בידו בודק אחריו אם ישראל הוא מברך אם נכרי הוא אינו מברך מאי איריא תינוק אפי׳ גדול נמי אמר רב יהודה אמר רב הכא בסמוך לשקיעת החמה עסקי' גדול מוכחא מילתא דודאי נכרי הוא תינוק אימר ישראל הוא אקרי ונקים: ת"ר היה מהלך חוץ לכרך וראה אור אם עבה כפי הכבשן מברך עליו ואם לאו אינו מברך עליו תני חדא אור של כבשן מברכין עליו ותניא אידך אין מברכין עליו לא קשיא יהא בתחלה הא לבסוף תני חדא אור של תנור ושל כירים מברכין עליו ותניא אידך אין מברכין עליו לא קשיא הא בתחלה הא לבסוף תני חדא אור של בית הכנסת ושל בית המדרש מברכין עליו ותניא אידך אין מברכין עליו ל"ק הא דאיכא אדם חשוב הא דליכא אדם חשוב ואי בעית אימא הא והא ראיכא ואו אדם חשוב ולא קשיא יהא ראיכא חזנא הא דליכא חזנא ואב"א הא והא דאיכא חזנא ולא קשיא יהא דאיכא מהרא והא דליכא מהרא: ת"ר יהו יושבין בבית המדרש והביאו אור לפניהם בש"א כל אחד ואחד מברך לעצמו יובה"א אחד מברך לכולן משום שנאמר יברוב עם הדרת מלך, בשלמא ב"ה מפרשי מעמא אלא בית שמאי מאי מעמא קסברי מפני במול בית המדרש יתניא נמי הכי של בית רבן גמליאל לא היו אומרים מרפא בבית המדרש מפני במול בית המדרש: אין מברכין לא על הגר ולא על הבשמים של מתים: מ"ם נר לכבוד הוא דעבידא בשמים לעבורי ריחא הוא דעבידי אמר רב יהודה אמר רב "כל שמוציאין לפניו ביום ובלילה אין מברכין עליו וכל שאין מוציאין לפניו אלא בלילה מברכין עליו אמר רב הונא'יבשמים של בית הכסא ושמן העשוי להעביר את הזוהמא אין מברכין עליו למימרא דכל היכא דלאו לריחא עבידא לא מברכין עלויה מיתיבי ייהנכנס לחנותו של בשם והריח ריח אפילו ישב שם כל היום כלו אינו מברך אלא פעם אחד נכנם ויצא נכנם ויצא מברך על כל פעם ופעם והא הכא דלאו לריחא הוא דעבידא וקמברך אין לריחא נמי הוא דעבידא כי היכי דנירחו אינשי וניתו ונזבון מיניה תנו רבנן יהיה מהלך חוץ לכרך והריח ריח אם רוב עובדי כוכבים אינו מברך אם רוב ישראל מברך רבי יוסי אומר אפי רוב ישראל גמי אינו מברך מפני שבנות ישראל מקטרות לכשפים אטו כולהו לכשפים מקטרו ה"ל מיעומא לכשפים ומיעומא נמי לגמר את הכלים אשתכח רובא דלאו לריחא עביד וכל רובא דלאו לריחא עביד לא מברך אמר ר' חייא בר אבא אמר רבי יוחנן המהלך בערבי שבתות במבריא ובמוצאי שבתות בצפורי והריח ריח יאינו מברך מפני שחזקתו אינו עשוי אלא לגמר בו את הכלים תנו רבנן היה מהלך בשוק של עכו"ם נתרצה להריח הרי זה חומא: ואיו

אי נימא לא שבם מחמת מלאכה ואפי׳ היא מלאכה של היסר. כגון רבי תימא הך איםורא אזל ליה. ה"מ לאקשויי אי הכי נכרי מנכרי של חולה ושל חיה קאמר דאין מברכין: עששים. לנטירנ״א: שהיסה דולקם והולכה. מע"ש ובבית ישראל: למ"ש מברכין. לפי שלא נעבדה בה עבירה שלא הודלקה בשבת: נכרי שהדליק מישראל. משחשכה מ"ש: הך חיסורה חולה.

מתוך ששלהבת דולקת והולכת קמא המח פרח ליה: המוליה שלהבת לר"ה. בשבת חייב. ומוקמינן לה במסכת בילהי כגון דשייפיה לחרם משחא ואתלי בה נורא דגחלת ליכא אלא שלהבת ומשום חרם לא מחייב דלית בה שיעורה: מה שעקר לה הניה. והונאת שבת לא מחייבא עד דאיכא עהירה מרשות זו והנחה ברשות זו: גורה משום נכרי ראשון ועמוד ראשון. אי שרית בנכרי שהדליק מנכרי משחשכה אתי לברוכי בנכרי שהדליק מבעוד יום ובאותו אור עלמו שלא נתוסף משחשכה כגון שמברך עליו סמוך לחשכה מיד: גדול מוכחה מלחה דנכרי הוא. ואין לריך לבדוק אחריו דאי איתא דישראל הוא לא היה ממהר סמוך לחשכה מיד לאחוז האור בידו: כפי הכנשן. ששורפים בו אבנים לסיד. אם עבה כאור היולא מפי הכבשן נהורא בריא היא ולהשתמש לאורה היא נעשית: ואם לאו. לאו לאורה נעשית אלא לבשל ואין מברכין אלא על שנעשה להאיר: במחלה. בתחלת שריפת אבנים אין האור להאיר: בפוף. לאחר שנשרפו האבנים רובן מדליקין אור גדול מלמעלה למרק שרפת האבנים ומשתמשין נמי לאורה: של סנור. בסוף מברכין עליו. לאחר שהוסק התנור והפת בתוכה מדליקין קסמין דקין בפיו להאיר ולקלוט חומו לתוכו וכיון דמשתמש לחורו מברכין עליו: **חור** של בים הכנסת. בדאיכא אדם חשוב לכבודו הדליקוה ולא שלריך לאור אלא לכבוד בעלמא ואין מברכין עליו: ליכח חדם חשוב. להחיר להם הדליקוה ומברכין: הא והא דאיכא אדם חשוב. ואי איכא חזנא שמש שאוכל בבית הכנסת אף לאורה עשויה שיאכל החזן לאורה ומברכין: הא והא דחיכה חונה. וחיכה סהרה שהחזן יכול לאכול לאורה אין מברכין על הנר שלא להאיר הדליקוה אלא לכבוד חדם חשוב: מפני בטול בית המדרש. שבזמן שאחד מברך לכולם הם לריכים לשתוק מגרסתם כדי שיתכונו כולם וישמעו אליו ויענו אמן: מרפא. לאדם המתעטש *שרגילים לומר אסותא: נר לכבוד. המת עבידא: בשמים עבידי לעבורי ריחת. דסרחונו של מת עבידי ולח להריח: כל. מת שהוא חשוב להוליא לפניו נר ביום אם הוליאו בלילה במולאי שבת לקבורה אין מברכין על אותו נר דלכבוד עבידה ולה להחיר: וכל. מת שאינו חשוב להוליא נר לפניו ביום אלא בלילה מברכין עליו אם הוליאוהו במולאי שבת לקבורה: מברכין עליו. דלהאיר עבידא: בשמים. שמוליך אדם אסטנים לבית הכסא להעביר ממנו ריח רע של בהכ״ם אין מברכין עליו: ושמן העשוי להעביר אם הזוהמא. שמביאים בסוף הסעודה לסוך ידים מזוהמות והוא מבושם בבשמים: אין מברכין עליו. בורא עלי בשמים אלא

ל) גי' הערוך למ"ש מכבה ומדליקה עי' בערך עששית וברב אלפס כך אי' תנ"ה עששית שהיתה דולקת והולכת בינה לע. תוספתא דשבת פ"י ה"ג, ג) [דמנא], ד) [מוספתא פ"ה הל"ג הוספתה פ"ה הל"ג
ע"טן, ד) [תוספתה (ספ"ה)
[רפ"ח] דשבת וע"ט היטב
ותראה פליאהן, ו) תוספתה פ"ה הל"ו, ז) נדף למ.ן,

תורה אור השלם

1. ברב עם הדרת מלך וּבְאֶפֶּט לְאֹם מְחִתֵּת רָזוֹן: משלי יד כח

גליון הש"ם

גמ' מחצה על מחצה נמי מברך. עי' פר"ח יו"ד סי' קי"ד סק"ו: רש"י ד"ה מרפא כו' שרגילים לומר כו'. והוא נפרקי דר"א פרק בי האות במקר אל מלק נ"ב מיום שנבראו שמים וארץ נא היה אדם חולה אלא אם היה בדרך או בשוק והיה טיטש ונשתתו יוצא מנחיריו עוטש ונשמתו יומו נהקש עד שבא יעקב אבינו ובקש בייר רבון כל העולמים אל תקח נפשי ממני עד שאלוה את בני ובנותי ונעתר לו לפיכך חייב אדם לומר בעטישתו חיים שנהפך המות הזה לאור שנאמר יוניישוחיו חהל אורי

הגהות הגר"א [א] גמ' הא דליכא אדם חשוב ואב"א הא והא דאיכא. נ"ב גירסת ר"ח דליכא:

> לעזי רש"י לנטירנ"א. פנס.

א. לכטס כטטלו לות יסבתיים. בשפריים. היין לגיליט לגלוול עלכי שכתות וכלפולי כלל עליו, ואי ליכא חומא. לכבוד בית הכנסת עשוי ואין מברכין עליון. ואיבעית וכרי הא דאיכא אדם חשוב הא דליכא אדם חשוב. פי׳ באדם חשוב לאורה, ובדליכא אדם חשוב עשוי לכבוד בית הכנסת.

בורא שמן ערב מברכין אם שמן של אפרסמון הוא. והא דאמר בכילד מברכין (נעיל דף מג.) האי משחא כבישא וטחינא מברכין עליו בע"ב לא בבא

בחוך הסעודה קאמר אלא בבא להריח: **לגמר את הכלים.** לבשם בעשנו את הבגדים: **בטבריא.** היו רגילים לגמר ערבי שבחות ובלפורי במו״ש: